

Rättslösheten i Östersjön

Enligt meddelande från Köpenhamn har en dansk fiskekutter för några veckor sedan uppbbringats av en rysk jagare, fångsten av lax har konfiskerats, skepparen har ådömts böter, och kuttern har under sjutton dagar legat i beslag vid en rysk marinestation på Ösel. Enligt besättningens enstämmiga utsago skedde fisket inte mindre än 35 sjömil utanför Ösel, men besättningsmännen har tvingats att underteckna en förklaring om att de fiskat på ryskt territorialvatten. Under beslagstiden måste besättningsmännen stanna i kutterns kajuta och fick lämna båten endast för att inställa sig till förhör.

Ryssarna tycks alltså även under denna fiskesäsong vilja fortsätta med de systematiska kränkningar av folkrätten som redan tidigare påbörjats. Förra våren uppbbringades vid flera tillfällen svenska fiskebåtar, fiskarna tvingades under vapenhot att lämna redskap och fångst i sticket och kvarhölls under veckor i rysk fångenskap utan tillfälle att meddela sig med anhöriga eller svenska myndigheter. Som motiv för sitt uppträdande hävdade de ryska myndigheterna att de svenska fartygen fiskat inom den territorialgräns på 12 sjömil som Ryssland i strid med allmänt godtagna folkrättsliga regler gör anspråk på. Liknande åtgärder vidtogs i fråga om danska båtar. I flera av fallen visade emellertid uppgifterna från svenskt håll att ryssarna kränkt inte bara de av Sverige, Danmark och andra stater upprätthållna folkrättsreglerna, utan också sina egna speciella bestämmelser: de attackerade fiskebåtarna befann sig i själva verket utanför 12-milsgränsen. Danmark och Sverige protesterade visserligen mot det skeddade, men ingen rättelse kom till stånd; ryssarna höll på 12-milsgränsen och gjorde gällan-

de att den överskridits. I den svenska debatten i frågan förekom ytterst olustiga inslag; en socialdemokratisk tidning förklarade det vara bättre "att pensionera de stackars fiskarna" än att bråka med ryssarna, och en annan antydde att man hellre borde pensionera alla Östersjöfiskare — därest ryssarna utsträckte sitt territorialvatten ända till svenska kusten — hellre än "att ställa till med ett världskrig"; genom detta resonemang, som satte ett världskrig som enda alternativ till upprätthållande av elementära rättsregler, framhävde man sin vilja till o begränsad undfallenhet inför de brottsliga handlingarna.

Möjligheten har diskuterats att låta ett danskt-svenskt eskortfartyg medfölja fiskebåtarna för att i händelse av ryska attacker skrida till undsättning eller i varje fall med ostridig auktoritet fastslå de prejade fartygens position. Om Sverige och Danmark inte kan förmå Ryssland att avstå från dessa oerhörda kränkningar, så borde i varje fall en dylik åtgärd tillgripas för att inte rättslösheten i Östersjön skall få en alltmera total karaktär.